

mulige Maader, netop blev det Produkt, som kom til at bære Englands Navn over hele Kloden. Saa uheldige Konsekvenser kan en fejl Handelspolitik medføre for det Land, der staaer under ukyndige Mænds Ledelse. Naar Taleren er om ukyndige Mænd, vil man sige: Ja, men det har dog været Statsmænd og Ministre. Ja, uheldigvis er det saaledes, at Statsmænd kunne være meget begavede, de kunne have mange gode Eksaminer, mange udmærkede Karakterer og kunne dog paa enkelte Punkter være lige saa uoplyste som de mest uvidende Medlemmer af Samfundet. Naar jeg udtaler det her, har jeg — og det vil vist ethvert af Tingets Medlemmer ogsaa have — historiske Beviser i Mængde, der konstaterer Rigtigheden af det, jeg her har sagt. Hvis man vil vide, hvorledes Toldbeskyttelsessystemet virkede i England, har man ikke noget bedre Bevis end Lord Russell's berømte Resuktion, som senere i Princippet blev godkendt, ej alene af Parlamentet, men af hele det engelske Folk. Den gik ud paa følgende: „Det engelske Folk kuldstafede det protektionistiske System, fordi det havde paralyseret Handelen, ødelagt Algerbruget og udjaaet Had og Veddragt mellem Samfundsklasserne og avlet fattigdom, Hungerfeber, Glendighed, Forbrudelser“. Det er det Billede, som den engelske Historie giver, og som svarer til den russiske Kunstners Billede af Slagmarken efter Slaget. Naar Folk sige: Nej, det protektionistiske System virker ikke saaledes, det er det, der har gjort England saa stort og stærkt, saa staaer det engelske Folks eget Vidnesbyrd stift derimod. Og hvad siger de engelske Nationaløkonomer derom? Der vil jeg gøre opmærksom paa, at de, der holde paa de tykke Dietryksbilleder, de forfalskede Fremstillinger af den engelske Toldhistorie, de kunne ikke føre en eneste engelsk Nationaløkonoms Navn i Marken for saadanne Fremstillinger, ikke een Aarhundredet igennem. De ere i den Henseende aldeles bankerotte, de kunne kun henvisse til Tyssere og Amerikanere, men ikke til en eneste engelsk Forfatter med et anset Navn.

Tillad mig endnu et Øjeblik at dvæle ved Forholdene i Amerika, hvor man er naaet videst frem med Hensyn til Toldbeskyttelsessystemet. Naar vi i vort lille Land skulle træffe et Valg, er det bedst at vide, hvorledes Systemet har virket udadtil, og ej alene at lytte efter, hvad Fabrikkerne ønske indadtil. Gaa vi til Kanada, have vi et ejendommeligt Tilfælde, som har historisk Betydning for Toldspørgsmaalet og det en meget vigtig Betydning. Man havde i Kanada et konservativt Ministerium. Dette

konservative Ministerium tillod sig Handlinger, der ikke vare forsvarlige, og da det til hvende og sidst kneb for det, sammenkaldte Regeringens Chef, Konseilspræsidenten Sir Mac Donald, et halvt Hundrede eller tres af de rigeste Fabrikanter i Kanada til et Møde i Byen Toronto paa et offentligt Hotel. Da Fabrikanterne vare komne der, blebe Dørene lukkede, og saa sagde Konseilspræsidenten: „Mine Herrer, vort Ministerium har hidraget til, at I alle sammen ere blevne berigede paa Samfundets Beføstning; men nu trænge vi til Penge for at gennemføre vor Valgagitation; vær saa god, betal! Der er fremlagt en Protokol ved Døren, og enhver, der forlader Vokalet, behage at tegne sig for saa og saa mange Hundrede eller Tusinde Dollars.“ Og Fabrikanterne, som vidste, hvor nøje deres Interesser vare knyttede til Ministeriet, gik uden Undtagelse ind paa at tegne sig for de ønskede Beløb. Satte nogen et Nul for lidt, gjorde Sekretæren ham opmærksom derpaa, og saa blev han nødt til at sætte et Nul til —, naturligvis paa den rigtige Side, ikke foran, men bagved. Denne Sag var alligevel noget for storlaaet; den blev fremdragen i den amerikanske Presse og drøftet offentlig, og Resultatet blev, at dette Ministerium faldt, ikke straks, men noget senere, og der kom mere honnette Elementer i Stedet. Og det er besynderligt nok, at noget af det første, disse honnette Elementer foretog sig, var, at de gjorde en Forandring i Toldtariffen og indførte Værditold paa mange Punkter, hvor der tidligere havde været Vægttold. Det var et af de første Træk, de gjorde.

Gaa vi til de forenede Stater, Syd for Kanada, finde vi, at man i 1789, da Staterne sluttede sig sammen i en Toldforening, blev enig om, at Toldbeskyttelsen kun skulde vare i 7 Aar. Efter 7 Aars Forløb mente man, at den amerikanske Industri vilde være i Stand til at imødegaa den fremmede Konfurrence uden Toldbeskyttelse. Hvorledes er det nu gaaet? Ja, vi have jo talende Vidnesbyrd om, hvor dygtig denne Industri har udviklet sig, ikke blot med Hensyn til industrielle Præstationer alene, men navnlig med Hensyn til at sruue Kravene om højere Toldbeskyttelse i Vejret. Deri have de opnaaet en ekseptionel Dygtighed, som, fortjener den største Anerkendelse fra vore Protektionisters Side, og denne bliver ogsaa jævnlig hdet dem. Vi vide, at man i Amerika efter 100 Aars Forløb nu i Øjeblikket kræver Toldsatser langt større end dem, man for 100 Aar siden indrømmede Industrien. Efter at Mc. Kinley-Loven var bleven vedtagen, blev i Løbet af 2—3 Aar $\frac{2}{3}$ af hele den Rapi-